

Visky Béla laudációja

Visky Béla 1961. július 16-án született a Szatmár megyei Aranyosmeggyesen Visky László józsefházi lelkipásztor és Tőkés Ilona ötödik, legkisebb gyermekeként. Felmenői között apai ágon több lelkipásztor van. A Viski család a 17. század óta több tudós lelkipásztort adott az erdélyi és a tiszántúli református egyháznak. Ma sincs ez másként: Közvetlen rokonságában ma is négy lelkipásztor szolgálja az Anyaszentegyházat.

Édesanyját 14 éves korában elvesztette.

A Szatmárnémeti Református Gimnázium államosított utódintézményében érettségizett, majd katonai szolgálat után felvételt nyert a kolozsvári Egyetemi Fokú Protestáns Teológiai Intézetbe, amelynek 1981–1985 között volt hallgatója. Tanárai közül Kozma Zsolt volt rá legnagyobb hatással.

Első lelkészképesítő vizsgát 1985-ben tett.

Ugyanebben az évben kötött házasságot Nagy Erzsébettel, Nagy László magyarbükkösi lelkipásztor leányával, aki könyveinek első szaklektora, adminisztrátor-ügyintézője, évfolyamvezető-társa, lelkigondozója, de elsősorban imádságos-bibliás lelkületű felesége. Házasságukat Isten három gyermekkel áldotta meg: Ábel, Zsolt és Janka életpályája, művészi és tudományos, illetve közösségsszervező szolgálata mind ékes tükre a Visky család lelkületének. Három unoka boldog nagyszülei. Ebben a közegben született meg a családcentrikus teológus.

1985-ben a Bákói Református Egyházközség lelkipásztora lett. A tíz éve alapított moldvai református misszió központjában találkozott mind a román nyelvű katolicizmussal, mind a sajátos színezetű moldvai ortodoxiával. Itt született meg az ökumenikus teológus.

Két év moldvai szolgálat után a Galambodi Református Egyházközség választotta lelkipásztorává. Galambod a székely Mezőség egyik igen régi, sajátos lelkületű, a 20. században sokat szenvedett egyházközsége. Szolgálatának első évében jelentkezett az igény: a dombra épült, télen nehezen megközelíthető fűthetetlen templomba az idős generáció már nem tud felmenni. 1988-ban Visky Béla imaházát tervezett és a gyülekezet a törvényesség határán nekilátott az építkezésnek. Az imaház már a rendszerváltás után készült el („Még a linóluem is külföldi – mondták róla a helyiek), és Galambodon a kőfalakkal párhuzamosan épültek a lélekfalak is. Itt született meg a gyülekezetszerű teológus. Szolgálatának elismeréseképp 1997-es kibúcsúzását megtisztelte jelenlétével Csiha Kálmán püspök, aki 10 évvel korábban marosi esperesként beiktatta a szolgálatba.

A rendszerváltás után Visky Béla számára is kinyílt a világ: 1990–1992 között két évig tanult a Genfi Egyetem Protestáns Teológiai Karán. Kapcsolatokat épített, melyeknek eredményeképpen mai napig évente egy-egy kolozsvári teológiai hallgató tanulhat az egyetemen. A Genfi-tó illatos, mediterrán levegőjű partján született meg a teológiai és szellemi áramlatokra nyitott, de mindent a kálvini Sola Scriptura mérlegén megpróbáló teológus.

Szintén ebben az időszakban lépett a nyilvánosság elé az irodalmár Visky Béla. Genfből hazaküldött versei az újrainduló irodalmi lapokban jelentek meg.

1996 szeptemberétől 2012-ig a Babes–Bolyai Tudományegyetem Református Tanárképző Karának adjunktusa, majd docense. Ez az időszak teológusi pályájának első szakasza. 2004-

ben a Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Karán doktori fokozatot szerzett. Ekkor jelentek meg első könyvei, illetve nagy ívű, elsősorban etikai kérdéseket taglaló tanulmányai. Ő az első olyan erdélyi teológus aki elmélyült a posztmodern világ igazán releváns etikai kérdéseiben.

Oktatói és tudományos munkássága mellett részt vállalt a frissen alakult, útját kereső kar lelki közösségének építésében, a rá bízott évfolyamokat a lelkész pásztori indulatával és a tudós következetes szigorával nevelte.

2013-ban visszatért Alma Materébe, a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézetbe. Előbb adjunktusként, 2017-től docensként, 2019-től pedig professzorként oktat. 2013-ban filozófiából szerzett doktori fokozatot a Babeş–Bolyai Tudományegyetemen.

Pályájának ebben a szakaszában fordult a rendszeres teológia másik fontos ága, a dogmatika felé. Munkásságának másik fontos vonulata az ökumenikus teológia. Számos munkája közül itt most egyet emelünk ki, a *Megtartó ismeret* címűt. Ez a református tanítás közérthető összefoglalása, amely ma ott van több száz erdélyi és magyarországi presbiter könyvespolcán.

Visky Sándor Béla ma a magyar (és nemcsak református) teológia megkerülhetetlen művelője. Kárpát-medence szerte ismert előadó, doktori dolgozatok értő bírálója, a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet tanári karának kiemelkedő tagja, elismert évfolyamvezető, aki az utódnevelésről sem feledkezett meg. Ő a tanári kar élő lelkiismerete, akinek szelídsege, ügyszeretete, indulatokat lecsendesítő halk szavú szigorúsága és elvhűsége meghatározza Intézetünk arculatát.

Tisztelt Professzor Úr! Kedves Béla! Hálás vagyok, hogy csaknem 35 esztendővel ezelőtt megismerhettem a kedves galambodi papbácsit, hogy 20 évvel ezelőtt a dévai vár magaslatán őszintén érdekelt a jövőképem, és azért különösen, hogy kollégaként és szomszédként bármikor bekopoghatok Hozzátok tanácsért. Köszönöm a közös utazásokat, a múltat, jelent és jövőndő feletti imádságos aggódást egybentartó mély beszélgetéseket.

Tisztelt Professzorné Asszony! Kedves Bözse! Köszönjük, hogy az elmúlt négy évtized alatt nem kevés áldozatot vállalva voltál ennek a szolgálat-életműnek hűséges tartóoszlopa! Köszöntésképp életetek egyik fontos mozzanatára, a galambodi beköszönő istentiszteletre utalnék. Akkor a Jel 5,1–5-ből hangzott az Ige, amelyben a vének egyike így vigasztalja a riadt látnokot: *Ne sírj: imé győzött a Júda nemzetségéből való oroszlán, Dávid gyökere, hogy felnyissa a könyvet és felbontsa annak hét pecsétét.* Köszönjük, hogy az életetek, szolgálatotok során rámutattatok Arra, Aki felnyitotta az élet könyvét, és sokakat megtanítottatok belőle olvasni. Isten áldjon, őrizzen és hordozzon a tenyerén ezután is!

Ósz Sándor Előd